

Dosarul nr. 3ra-110/20

Prima instanță: Judecătoria Drochia, sediul Central (jud. R. Chistruga)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. A. Gheorghieș, A. Toderăș, E. Bejenaru)

ÎNCHEIERE

5 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Sveatoslav Moldovan
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către Vasile Bețivu împotriva Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Drochia și a Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la recunoașterea ilegalității refuzului și obligarea stabilirii pensiei pentru vechime în muncă,

împotriva deciziei din 1 octombrie 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale,

c o n s t a ț ă:

La 21 ianuarie 2018, Vasile Bețivu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Drochia și a Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la recunoașterea ilegalității refuzului și obligarea stabilirii pensiei pentru vechime în muncă.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la data de 3 ianuarie 2019 s-a adresat către Casa Teritorială de Asigurări Sociale Drochia cu cerere privind stabilirea pensiei pentru vechime în muncă, în acest sens fiind prezentat certificatul nr. 16210 din 27 decembrie 2018 eliberat în temeiul dosarului personal ținut de Ministerul Afacerilor Interne, care confirmă o vechime totală în muncă de 24 ani, 9 luni și 27 zile. Prin răspunsul Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Drochia din 14 ianuarie 2019, însă i s-a refuzat în admiterea cererii, invocându-se faptul că stagiul total confirmat la moment este de 23 ani, 2 luni 19 zile, iar activitatea în cadrul subdiviziunilor de pază, escortă și deținere a persoanelor reținute și arestate în izolatoarele de detenție provizorie nu se raportează la prevederile pct. 8 lit. d) al Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994.

În drept, reclamantul și-a întemeiat acțiunea în baza prevederilor art. 54 din Legea nr. 1544-XII din 23 iunie 1993, art. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994, art. 3, 6, 16, 25 din Legea contenciosului administrativ.

Vasile Bețivu a solicitat recunoașterea ilegalității refuzului din 14 ianuarie 2019 a Casei Teritoriale Drochia de a stabili pensia pentru vechimea în muncă și obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale de a-i stabili prin intermediul Casei Teritoriale Drochia pensie pentru vechimea în muncă în condițiile art. 13 pct. a) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și încasarea tuturor cheltuielilor de judecată suportate în legătură cu depunerea și examinarea cererii.

Prin hotărârea din 13 martie 2019 a Judecătorei Drochia, sediul Central a fost admisă acțiunea depusă de către Vasile Bețivu. A fost recunoscut ilegal refuzul din 28 noiembrie 2018 a Casei Teritoriale Drochia de a stabili lui Vasile Bețivu, pensie pentru vechimea în muncă în condițiile art. 13 pct. a) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne. A fost obligată Casa Națională de Asigurări Sociale de a stabili prin intermediul Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Drochia în beneficiul lui Vasile Bețivu pensie pentru vechimea în muncă în condițiile art. 13 pct. a) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne.

Prin decizia din 1 octombrie 2019 a Curții de Apel Bălți a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale.

Pentru a decide astfel, instanțele ierarhic inferioare au reținut că, subdiviziunile în care a activat Vasile Bețivu sunt entități destinate pentru deținerea persoanelor, și care cade sub incidența reglementărilor din pct.8 al Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994, cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și sistemului penitenciar, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție, exercitându-și serviciu nemijlocit în izolatoarele de urmărire penală (anterior izolatoare de detenție provizorie), ceea ce a servit drept temei pentru ordinul nr. 96 din 20 martie 2018 a Ministerului Afacerilor Interne „cu privire la recunoașterea unor înlesniri pentru stabilirea pensiei anumitor categorii de funcționari publici cu statut special și militari din cadrul Ministerului Afacerilor Interne”, în conformitate cu prevederile Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr.1544 din 23 iunie 1993.

Coroborând materialul probator al dosarului cu circumstanțele legale, instanțele de judecată au conchis că, Casa Națională de Asigurări Sociale, în mod eronat a stabilit că nu este temei de stabilire a pensiei lui Vasile Bețivu, care are stagiul total de 23 ani 02 luni și 19 zile, or, această concluzie a autorității publice este contrară normelor legale și certificatului nr. 16210 din 27 decembrie 2018 eliberat de Ministerul Afacerilor Interne.

La data de 25 noiembrie 2019, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recurs împotriva deciziei din 1 octombrie 2019 a Curții de Apel Bălți.

În motivarea recursului a invocat că, nu este de acord cu decizia contestată, deoarece instanța de apel la adoptarea acesteia nu a constatat și elucidat pe deplin

circumstanțele ce au importanță pentru soluționarea cauzei, a aplicat eronat normele de drept material și procedural.

A menționat că, hotărârile instanțelor ierarhic inferioare sunt neîntemeiate, întrucât rezultă din interpretarea eronată a legii materiale aplicabilă la caz, și anume pct. 8 lit. d) din hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și sistemului penitenciar.

A mai adăugat că, Vasile Bețivu nu întrunește nici o condiție prevăzută în hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994, fiindcă ultimul a activat în cadrul Izolatorului de detenție provizorie, care nu este o instituție penitenciară și nu se regăsește în pct. 8 din aceeași hotărâre.

Recurenta a solicitat admiterea cererii de recurs, casarea deciziei instanței de apel cu emiterea unei noi decizii.

La 29 noiembrie 2019 în adresa lui Vasile Bețivu a fost expediată copia recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, însă intimatul nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv.

Examinând admisibilitatea recursului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

Conform art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, însă rezultând din aceeași normă legală, completul specializat va examina admisibilitatea cererii de recurs prin prisma prevederilor Codului de procedură civilă, având în vedere că prezenta procedură de contencios administrativ a fost inițiată până la intrarea în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu prevederile art. 244 alin. (1), 245 alin. (1) din Codul administrativ al Republicii Moldova, hotărârile curții de apel ca instanță de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Potrivit art. 245 alin. (1) din Codul administrativ al Republicii Moldova, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 1 octombrie 2019, iar recurenta a recepționat-o la data de 25 octombrie 2019, fapt ce se atestă prin avizul de recepție/livrare anexat la materialele cauzei (f.d.76).

Respectiv, recursul depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale la 25 noiembrie 2019 este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în cererea de recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara recursul depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale, ca inadmisibil.

În conformitate cu art.193, 195, 230 și 258 alin. (3) din Codul administrativ și art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Nicolae Craiu